ที่ พช ๐๐๑๗.๒ /ว ๙๖๑๒

ศาลากลางจังหวัดเพชรบูรณ์
ถนนสระบุรี – หล่มสัก พช ๖๗๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง สรุปการสัมมนา เรื่อง การแก้ปัญหาความยากจน : วิถีสู่ความสำเร็จและความเป็นอยู่ที่ดี

เรียน หัวหน้าส่วนราชการ ทุกส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ทุกแห่ง นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ นายกเทศมนตรีเมืองเพชรบูรณ์ นายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก และนายกเทศมนตรีเมืองวิเชียรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๑๑.๓/ว ๑๑๙๔๘
ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทย แจ้งว่าคณะกรรมาธิการแก้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา ได้เรียนเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวปาฐกถาพิเศษ เรื่อง วาระแห่งชาติ : นโยบายแก้จนของรัฐบาลตามโครงการสัมมนา เรื่อง การแก้ปัญหาความยากจน : วิถีสู่ความสำเร็จและความเป็นอยู่ที่ดี เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุม ๔๐๒ – ๔๐๓ ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา กระทรวงมหาดไทย จึงสรุปการสัมมนา เรื่อง การแก้ปัญหาความยากจน : วิถีสู่ความสำเร็จและความเป็นอยู่ที่ดี เพื่อใช้ประโยชน์ประกอบการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จังหวัดเพชรบูรณ์ขอแจ้งให้หน่วยงานทราบและใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้อง สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบด้วย ทั้งนี้ สิ่งที่ส่งมาด้วย : สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.phetchabun.go.th หัวข้อ หนังสือแจ้งเวียนส่วนราชการ/ดาวน์โหลดเอกสาร

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกฤษณ์ คงเมือง)
ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์

สำนักงานจังหวัด
กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด
โทร/โทรสาร ๐ ๕๖๗๒ ๙๗๕๓ มท. ๑๗๓๒๓

กลุ่มงานบุคลากรฯ สนจ.กจ.
เลขรับที่ 2018
วันที่ 06 ธ.ค.
เวลา 10:A1:23

ศาลากลางจังหวัดเพชรบูรณ์
รับที่ ๓๐๔๐๓
วันที่ ๒๖ ธ.ค. ๒๕๖๖
เวลา ๑๕:๓๕

สถานีสื่อสารจังหวัดเพชรบูร
เลขรับที่ 1076
วันที่ 6 ธ.ค. 66
เวลา 15.34 น.

ที่ มท ๐๒๑๑.๓/ว ๑๑๙๔๘ กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๔ ธันวาคม ๒๕๖๖

สำนักงานจังหวัดเพชรบูรณ์
รับที่ ๒๕๒๖
วันที่ ๖ ธ.ค. ๒๕๖๖
เวลา ๑๕ ๓๐ น.

เรื่อง สรุปการสัมมนา เรื่อง การแก้ปัญหาความยากจน : วิถีสู่ความสำเร็จและความเป็นอยู่ที่ดี

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปการสัมมนาฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยคณะกรรมาธิการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ วุฒิสภา ได้เรียนเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวปาฐกถาพิเศษ เรื่อง วาระแห่งชาติ : นโยบายแก้จนของรัฐบาล ตามโครงการสัมมนา เรื่อง การแก้ปัญหาความยากจน : วิถีสู่ความสำเร็จและความเป็นอยู่ที่ดี เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุม ๔๐๒ - ๔๐๓ ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การยกระดับนโยบายการแก้ไขปัญหาความยากจนของรัฐบาล เป็นวาระแห่งชาติ ที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันแก้ไขให้ได้ โดยให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ไม่ปล่อยให้เป็นปัญหาถาวร

๒. แนวทางการแก้ไขปัญหาความยากจน ประกอบด้วย

๒.๑ **การสนับสนุนปัจจัยพื้นฐานให้ประชาชนที่ยากจน อย่างน้อยมีปัจจัย ๔ ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต** ด้วยการสนับสนุนสวัสดิการ ขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน เช่น การพัฒนาน้ำประปาดื่มได้โดยไม่ต้องมีภาระค่าใช้จ่าย การสร้างหลักประกันด้านสุขภาพอนามัย และการสร้างหลักประกันด้านการศึกษา เพื่อลดภาระรายจ่ายของประชาชน

๒.๒ **การให้โอกาสทางการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต** เพื่อให้ประชาชนมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยถือเป็นปัจจัยพื้นฐาน ปัจจัยที่ ๕

๒.๓ **การส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น** ด้วยการต่อยอดนวัตกรรมทางความคิดและเทคโนโลยี และจัดลำดับความสำคัญของการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรยากจนที่อยู่นอกเขตชลประทานเป็นลำดับแรก ได้แก่ การสนับสนุนที่ทำกิน และการบริหารจัดการน้ำนอกเขตชลประทานให้มีปริมาณเพียงพอ สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อจัดเก็บน้ำฝนให้ได้มากที่สุด โดยรัฐบาลได้มีนโยบายเร่งด่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งจากสถานการณ์เอลนีโญ ด้วยการใช้นวัตกรรมฝายแกนดินซีเมนต์ ซึ่งกรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการจัดทำแบบมาตรฐานและราคากลาง ส่งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งจังหวัดประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ต่อไป

กระทรวงมหาดไทยจึงขอแจ้งสรุปการสัมมนาฯ ดังกล่าว เพื่อให้จังหวัดรับทราบและใช้ประโยชน์ประกอบการดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ทางเว็บไซต์สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย http://www.ppb.moi.go.th/midev01/ หัวข้อ “หนังสือแจ้งเวียน/ข่าวประชาสัมพันธ์”

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักนโยบายและแผน
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๒๓ ๕๒๔๔

Change For Good กระทรวงมหาดไทย

สรุปการสัมมนา เรื่อง การแก้ปัญหาความยากจน : วิถีสู่ความสำเร็จและความเป็นอยู่ที่ดี
วันจันทร์ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุม ๔๐๒ – ๔๐๓ ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
๑.	**ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง วาระแห่งชาติ นโยบายแก้จนของประเทศไทย** (โดย นายอนุทิน ชาญวีระกุล รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย)	**การส่งเสริมให้พี่น้องประชาชนมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้นจัดลำดับความสำคัญ โดยเริ่มจากการแก้ปัญหาให้ประชากรกลุ่มใหญ่ที่สุดที่เป็นผู้ยากจนให้ได้รับการดูแลจากภาครัฐให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้** จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่มีการสำรวจผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ของคนไทยเราได้พบว่ากลุ่มอาชีพที่ใหญ่ที่สุด ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพที่เหมือนเป็นกระดูกสันหลัง แต่มีรายได้น้อย กลุ่มเหล่านี้จึงต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐมาก ในเรื่องที่ดินทำกิน และเรื่องน้ำ โดยน้ำในเขตชลประทาน มันมีเพียง ๒๒% ส่วนพื้นที่ที่อยู่นอกเขตชลประทานมีมากอยู่ถึง ๗๘% ดังนั้นกลุ่มเกษตรกรที่อยู่นอกพื้นที่เขตชลประทานจึงเป็นกลุ่มแรกที่ต้องดูแล โดยในฐานะเครื่องมือแก้จน จึงขอความร่วมมือกระทรวงอุดมศึกษาฯ ใช้นวัตกรรมมาบริหารจัดการเรื่องน้ำให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประเทศไทยของเราได้มีการพัฒนาระบบชลประทานมายาวนาน ที่ผ่านมาการพัฒนาแหล่งน้ำมักเน้นการสร้างโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลาง ซึ่งก็ตอบโจทย์ได้ภาพรวมเรื่องน้ำ แต่ไม่สามารถไปตอบโจทย์ของพี่น้องเกษตรกรที่ใช้ชีวิตเหมือนชาวบ้านทั่วไปไม่ทันกับความต้องการในการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ให้กับพี่น้องประชาชน ปัญหาของประเทศไทยไม่อยู่ที่มีปริมาณน้ำฝนน้อยเกินไป แต่อยู่ที่ความสามารถของการกักเก็บน้ำให้ได้มากที่สุด “ผมคิดว่าเราจะใช้เวลาจากในอายุรัฐบาลนี้ทำเรื่องนี้ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้เป็นการ	

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
		ทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงที่เกี่ยวข้อง กระทรวงทรัพยากรฯ กระทรวงเกษตรฯ และกระทรวงมหาดไทย โดยภารกิจมีความเกี่ยวเนื่องกันพึ่งพาอาศัยกันตลอด การสร้างฝายแกนดินซีเมนต์เป็นการสร้างการกักเก็บน้ำขนาดเล็กโดยมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกัน ดูแล้วโดยพื้นฐานเราสามารถที่จะตอบโจทย์การใช้น้ำอุปโภคและบริโภคเพื่อพี่น้องเกษตรกรทั้งประเทศได้ นี่คือแนวคิดของนวัตกรรมฝายแกนดินซีเมนต์ที่ทางท่านคณะกรรมาธิการการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำได้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการหนุนนำจนกลายมาเป็นหนึ่งนโยบายแก้จนของประเทศไทย” ฝายแกนดินซีเมนต์เป็นเครื่องมือกักเก็บน้ำขนาดเล็กที่สามารถออกแบบการกักเก็บน้ำในแต่ละพื้นที่ได้ตรงตามความต้องการของชุมชนเกษตรกร และมากกว่าเครื่องมือการเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง และที่สำคัญที่สุดก็คือสามารถปลูกสร้างให้เสร็จได้ในระยะเวลารวดเร็วใช้เวลาไม่กี่วัน ถึงแม้ว่าจะมีขนาดเล็ก แต่ถ้าเราสามารถสร้างเป็นช่วง ๆ เป็นจำนวนมากได้ และสามารถออกแบบการกักเก็บให้เพียงพอและตอบสนองความต้องการการใช้น้ำเพื่อการเกษตรตลอดทั้งปีสำหรับทุกครัวเรือนได้ นี่คือนวัตกรรมที่มาจากภูมิปัญญาของคนไทย ถ้าทางท่านปลัดกระทรวงอุดมศึกษาฯ จะกรุณาเสริมสิ่งนี้เป็นนวัตกรรมเพิ่มขึ้นให้หรือเพิ่มให้เกิดความมั่นใจว่าเราสามารถเก็บน้ำได้แน่ตลอดทั้งปี คนไทยไม่มีวันขาดน้ำมันก็จะเป็นคุณูปการอย่างใหญ่หลวงที่เราเอามาต่อยอดได้ ตรงกับนโยบายการดำรงชีวิตของพวกเรา นำพระราชปณิธานต่อยอดกับสิ่งที่มันดีอยู่แล้วเพิ่มขึ้นไป	

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
		ดินในพื้นที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการทำฝาย คือต้นทุนที่ต่ำสามารถสร้างเสร็จได้ไว สร้างเสร็จเร็ว ประชาชนใช้น้ำได้ทันที เราเอาซีเมนต์ไปผสมเพื่อให้เกิดความมั่นคงแข็งแกร่ง จะได้ไม่ต้องทำทุกปี ทำให้ต้นทุนที่ถูกลง เมื่อมีปัญหาอะไรก็สามารถซ่อมแซมได้ด้วยคนในพื้นที่ไม่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยี **ถือได้ว่าเป็นเทคโนโลยีท้องถิ่นเป็น Soft Power เทคโนโลยี** ก็ว่าได้ เพราะเป็นภูมิปัญญาของคนไทยที่คิดขึ้น (ให้เหมือนกับสภาพภูมิประเทศของไทยโดยเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของรัชกาลที่ ๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในหลายพื้นที่โดยเฉพาะภาคเหนือตอนบนและภาคอีสานก็ได้รับการเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมฝายแกนดินซีเมนต์จากคณะกรรมาธิการชุดนี้ ซึ่งถือว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งและผมคิดว่าทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ควรจะถือเป็นภารกิจการจัดหาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อสร้างฝายแกนดินซีเมนต์ให้กับพี่น้องประชาชนให้มากที่สุดสมกับความต้องการน้ำของพวกเขาต่อไปเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาภัยแล้ง กระทรวงมหาดไทยได้ทำหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด สั่งการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาไขปัญหาภัยแล้ง อันเนื่องมาจากสถานการณ์เอลนีโญ โดยมีแบบมาตรฐานฝายแกนดินซีเมนต์อาจารย์สังศิต พิริยะรังสรรค์ ได้มอบไว้ให้ท่านอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง ท่านอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับการบ้านนี้ไปเรียบร้อยแล้ว	

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
		ซึ่งทางกรมโยธาธิการและผังเมือง ก็ได้แนบแบบมาตรฐานของฝายแกนดินซีเมนต์ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดแล้ว คือแนวทางที่เราจะดำเนินและต่อยอดต่อไปในรูปแบบของ Smart Farming ซึ่งเป็นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาสนับสนุนเพื่อช่วยเหลือให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตัวเองได้เป็นการแก้ไขปัญหาความยากจน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกล่าวก่อนจบปาฐกถาว่า **ผมขอสรุปว่านโยบายแก้จนของประเทศไทยเราถือว่าเป็นวาระแห่งชาติจะต้องประกอบไปด้วยการสนับสนุนสวัสดิการเพื่อการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชน การเปิดโอกาสให้ยกระดับชีวิตด้วยการศึกษา และการสร้างโอกาส โดยการเพิ่มรายได้ด้วยนวัตกรรมทางความคิด และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทในประเทศของเราถ้าจิ๊กซอว์เหล่านี้ถูกต่อได้ครบ ผมเชื่อว่าเราจะประสบความสำเร็จในการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและแก้ไขปัญหาความยากจนพร้อมกับพัฒนาและสร้างความเจริญเติบโตที่ยั่งยืนต่อไป**	
๒ ๒.๑	ช่วงเช้า นำเสนอตัวอย่างโมเดล ความสำเร็จของ : **กลุ่มโครงการแก้ปัญหาความยากจน** โครงการดาหลาบารูสู่ความพอเพียง อ.เทพา จ.สงขลา **(โดย อธิการบดีวิทยาลัยการปกครอง)**	**แนวคิดในการดำเนินการ** อ.เทพา พิจารณาเห็นว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการแก้ไขและเสริมสร้างให้บุคคล ครอบครัวและชุมชนมีความเข้มแข็งแบบองค์รวมทั้งในด้านอาชีพและรายได้ สุขภาพและสุขภาวะ สวัสดิการและความมั่นคงทางสังคม นำไปสู่การพัฒนา	**แนวทางการดำเนินการในอนาคต** การพัฒนาสังคมคน อ. เทพา ให้เกิดความยั่งยืนด้วยการถอดบทเรียนผลการ

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
		คุณภาพชีวิตชุมชนที่ยั่งยืนสืบไป โดยเน้นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการดึงภาคีเครือข่ายในพื้นที่ อ.เทพา มาบูรณาการแก้ไขปัญหาร่วมกัน จึงจัดให้มีโครงการดาหลาบารู สู่ความพอเพียง อ.เทพา จ.สงขลา **ผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์** ๑) การพัฒนาคน โดยจัดกิจกรรมร่วมกัน ๒) ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ๓) ประชาชนที่ตกเกณฑ์มิติรายได้ตามมาตรฐานข้อมูล TPMAP มีอาชีพมั่นคงเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๐ ๔. คน อ.เทพา มีสุขภาพกาย ใจ ดีขึ้น **ปัจจัยแห่งความสำเร็จ** ๑) ความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายทั้ง ๗ ภาคี ในทุกระดับ ๒) การใช้ต้นทุนทางสังคมมาเป็นปัจจัยเสริมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความยากจน ๓) การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ๔) การมีผู้นำที่เข้มแข็ง	ดำเนินการ และจัดทำข้อมูลเพื่อใช้การต่อยอดและขยายผลในการดำเนินการ ต่อไป
๒.๒	โครงการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบพุ่งเป้าในระบบ TPMAP และผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนในระบบ Thai QM อ.วังเจ้า จ.ตาก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) **(โดย นายอำเภอวังเจ้า)**	**เป้าหมาย เพื่อสร้าง** “ ความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน” ให้เกิดขึ้นจนกลายเป็นการบูรณาการแผนงานแบบ one plan คือ แผนเพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุข จนสามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) **ปัจจัยแห่งความสำเร็จ** ๑) การนำหลักการทรงงาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนาของรัชกาลที่ ๙ มาเป็นหลักในการปฏิบัติงาน ๒) การพัฒนาทรัพยากรบุคคล ๓) การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาความยากจนให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ๔) การประสานและบูรณาการการทำงานจากทั้ง ๗ ภาคีเครือข่าย โดยเฉพาะเครือข่ายภาคศาสนา	

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
		๕) การมีผู้นำที่เข้มแข็ง	
๒.๓	โครงการจาโปตาแง แก้จนคนเมืองยะลา **(โดย ปลัดจังหวัดยะลา)**	**ปัจจัยแห่งความสำเร็จ** ๑) มีแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่ชัดเจน ๒) เป้าหมายการแก้ไขปัญหาความยากจนไปพร้อมกับการแก้ปัญหาความไม่สงบ ๓) การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา ๔) การประสานบูรณาการการทำงานทั้ง ๗ ภาคีเครือข่าย ๕) การมีผู้นำที่เข้มแข็ง	**ข้อเสนอแนะและแนวทางการดำเนินการในอนาคต** อบรมหรือเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงานให้แก่ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และขยายผลการดำเนินการให้ครอบคลุมไปยังอำเภออื่น ๆ ทุกอำเภอ เพื่อให้ประชาชนได้รับการดูแลเอาใจใส่เพิ่มมากขึ้น เกิดเครือข่ายในการร่วมกันพัฒนาพื้นที่เพิ่มมากขึ้น
๒.๔	สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศไทย **(โดย สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)**	สถานการณ์ความยากจนในปี ๒๕๖๔ ลดลงจากปีก่อนหน้า เป็น ๐.๙๗ ในขณะที่ความรุนแรงลดลงเป็น ๐.๒๔ จังหวัดปัตตานีมีสัดส่วนคนจนสูงสุด รองลงมา คือ กาฬสินธุ์ แม่ฮ่องสอน นครราชสีมา ระนอง ยะลา นราธิวาส พะเยา หนองบัวลำภู และศรีสะเกษ ตามลำดับ ความยากจนในมิติอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ตัวเงิน (การศึกษา ความเป็นอยู่ การใช้ชีวิตในแบบที่ดินต่อสุขภาพ ความมั่นคงทางการเงิน) ในปี ๒๕๖๔ ลดลงเหลือร้อยละ ๑๑.๖ สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำ **ด้านรายได้ และรายจ่าย** มีค่าเพิ่มขึ้น **ด้านความมั่งคั่ง** มีค่าลดลง **ด้านการศึกษา** มีค่าลดลง **ด้านสาธารณสุข** การเข้าถึงหลักประกันสุขภาพมีความครอบคลุมประชากรมากกว่า ร้อยละ ๙๙	**ข้อเสนอเชิงนโยบาย** ๑) การศึกษาและการทำงานของคนจน จัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาในลักษณะเสมอภาค ยกระดับทักษะแรงงานผ่านกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐ สถานประกอบการ และสถาบันการศึกษา ค่าจ้างแรงงานที่สอดคล้องกับสมรรถนะ ๒) สวัสดิการใช้ชีวิตในแบบที่ดีต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ ให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงฐานข้อมูล

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
		ด้านสวัสดิการสังคม ภาพรวมประเทศไทยมีสวัสดิการตามกฎหมายครบทุกด้าน แต่ยังมีประชาชนจำนวนหนึ่งที่ไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการด้านการเข้าถึงที่ดิน แหล่งทุน และโครงสร้างพื้นฐาน การเข้าถึงการถือครองที่ดิน มีแนวโน้มลดลง ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ด้านการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานมีแนวโน้มดีขึ้น ด้านกฎหมายและการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม กระบวนการมีค่าใช้จ่ายสูง ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าถึงกองทุนยุติธรรม ช่องว่างในการดำเนินนโยบายลดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำมีดังนี้ ๑) เงินช่วยเหลือจากรัฐเป็นการแก้ปัญหาปลายเหตุ ๒) การให้ความสำคัญกับลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาแต่ไม่ให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจควบคู่กันไปด้วย ๓) การจัดสรรงบประมาณของรัฐให้แก่สถานศึกษาแบบเดิม ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ๔) การให้บริการสาธารณสุขยังขาดมาตรฐานกลางระหว่างหลักประกันสุขภาพทั้ง ๓ ระบบ ๕) การออกแบบการจัดการรายได้เมื่อสูงอายุของภาครัฐยังขาดการบูรณาการและความยืดหยุ่น ๖) การกระจายอำนาจของไทยไม่ได้ถ่ายโอนไปสู่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง ๗) ระบบภาษีของไทยขาดความเป็นธรรม ไม่สามารถมีบทบาทในการส่งเสริมให้เกิดรายได้	สวัสดิการระหว่างหน่วยงาน ระบบประกันสุขภาพที่เป็นธรรม ปรับนโยบายที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้มีรายได้น้อย ๓) ปฏิรูปกฎหมายกระจายอำนาจกำหนดให้ การบริการสาธารณะพื้นที่เป็นของ ***อปท.*** กำหนดให้มีการจัดสรรรายได้ระหว่างส่วนกลาง ***กับท้องถิ่น*** ที่เป็นธรรมมากกว่าปัจจุบัน เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีโอกาสหารายได้ด้วยวิธีการอื่น เช่น การออกพันธบัตร
๒.๕	การขจัดความยากจนแบบองค์รวมด้วยแพลตฟอร์มขจัดความยากจนแบบเบ็ดเสร็จและแม่นยำระดับจังหวัด (provincial Poverty Alleviation Platform : PPAP) **(โดย ดร. กิตติ สัจจาวัฒนา)**		**ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย** ๑) การปรับปรุงฐานข้อมูลครัวเรือนยากจน คนจน และพัฒนาระบบสารสนเทศกลางโดยเสนอให้

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
			มหาวิทยาลัยในพื้นที่เป็นเจ้าภาพในการระบบข้อมูลคนจนแบบแม่นยำของแต่ละจังหวัด โดยใช้ระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) เป็นฐาน ๒) ออกแบบการส่งต่อขอความช่วยเหลือที่เป็นระบบ มีความรวดเร็ว และสามารถติดตามผลความช่วยเหลือได้ ๓) เสนอให้ อปท. เป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการคนจนและครัวเรือนยากจนในพื้นที่ พร้อมจัดทำโครงการปฏิบัติแก้จนโดยใช้ข้อมูลคนจนแบบแม่นยำ และให้นายอำเภอเป็นผู้ตรวจสอบและติดตาม ข้อมูลคนจนทั้งรับเข้าและส่งออก และเสนอให้ ศจพ.จ. จัดทำยุทธศาสตร์แก้ไขปัญหาความยากจนแยกต่างหากจากแผนยุทธศาสตร์ชาติปกติ

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
			โดยมหาวิทยาลัยในพื้นที่ สนับสนุนทางด้านวิชาการและกลไกทุกระดับ
๒.๖	การยกระดับรายได้คนจน อ.ควนขนุน จ.พัทลุง ด้วยโมเดล “อำเภอกระจูดแก้จน” **(โดย มหาวิทยาลัยทักษิณ)**	หัตถกรรมกระจูด เป็นอาชีพหลักของ ต. ทะเลน้อย และ ต. พนาง อ.ควรขนุน แต่ผลิตภัณฑ์ยังไม่ได้รับการพัฒนา โดยทุนเกือบทุกด้านอยู่ในระดับที่น้อยมากเมื่อเทียบกับตำบลอื่น ๆ คณะวิจัยจึงได้ออกแบบการแก้จนด้วยการต่อยอดจากการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแลน้อยคราฟ ที่ได้รับการจดทะเบียนอย่างถูกต้องหลังสิ้นสุดโครงการในปีที่ ๑ และการออกแบบปฏิบัติการแก้จน “กระจูดแก้จน” ในปีที่ ๒ เริ่มจาก**คนกลุ่มเปราะบาง** ๑๕๐ คน โดยให้พัฒนาทักษะด้านการแปรรูป การตลาดออนไลน์ ทบทวนโมเดลธุรกิจ การได้รับการรับรอง Green production และการดำเนินงานแบบวิสาหกิจเพื่อสังคม วางแผนการจัดสรรผลกำไรไว้ ๓ ส่วน ได้แก่ การทำประโยชน์เพื่อสังคม ใช้ในการหมุนเวียนกิจการและการปันผล เพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์กระจูดให้มีประสิทธิภาพ สร้างความแตกต่างในตลาดและสะท้อนความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม **ผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์** เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อทุนการดำรงชีพ ๕ ด้าน ดังนี้ **๑) ทุนมนุษย์** สมาชิกมีความรู้เพิ่มมากขึ้น เกิดนักจัดการเชิงพื้นที่ มาตรฐานและการผลิตในรูปแบบ Green Production **๒) ทุนกายภาพ** มีสถานที่ตั้งของวิสาหกิจชุมชนในการขายสินค้า **๓) ทุนสังคม** การรวมกลุ่ม การถ่ายทอดองค์ความรู้ การมีเครือข่าย **๔) ทุนธรรมชาติ** เพิ่มพื้นที่ปลูกกระจูด	

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
		๕) ทุนเศรษฐกิจ ราคาผลิตภัณฑ์จากกระจูดเพิ่มขึ้น ช่องทางการจำหน่ายในและต่างประเทศ มีเครือข่ายพันธมิตรการตลาด	
๒.๗	การบูรณาการความร่วมมือแก้ไขปัญหาความยากจนด้วยโมเดลพุ่มพวง จ. บุรีรัมย์ **(โดย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์)**	**แนวคิดในการดำเนินงาน** การขับเคลื่อนงานวิจัยสู่ปฏิบัติการแก้จน รถพุ่มพวง เป็นรูปแบบการกระจายสินค้าแบบธรรมชาติ เป็นกลไกการแก้ไขปัญหาด้านการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงทรัพยากรด้วยตัวของชุมชนเอง เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้การแลกเปลี่ยนสินค้าภายในชุมชนเกิดการหมุนเวียนทางการเงิน การหมุนเวียนทรัพยากรท้องถิ่น และเป็นกลไกที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มของสินค้าในชุมชนได้อย่างเป็นธรรมชาติ ปัจจุบันมี จำนวน ๖๕ คัน รถพุ่มพวง ๑ คัน จะใช้เวลาขาย ๑ - ๒ วัน โดยการแก้ไขปัญหาความยากจนด้วยโมเดลพุ่มพวง ดำเนินการ ๓ ประเด็นหลัก ดังนี้ ๑) ร่วมจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าชุมชน โดยบทบาทในการรวบรวมสินค้า นำมาคัดแยกใส่บรรจุภัณฑ์ แล้วนำส่งรถพุ่มพวงกระจายตัวออกไปในแต่ละเส้นทาง ๒) จัดทำ Application พุ่มพวง เป็นเครื่องมือช่วยให้การขายสินค้าในเส้นทาง (Root) ของรถพุ่มพวงแต่ละคันมีความต่อเนื่องและแม่นยำขึ้น ๓) จัดทำระบบสวัสดิการให้แก่ผู้ประกอบการพุ่มพวง ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความคุ้มครองและป้องกันสิทธิและผลประโยชน์ทางการเงิน สุขภาพ และสวัสดิการ สำหรับพนักงานหรือผู้ประกอบการรถพุ่มพวง และครอบครัวในกรณีต่าง ๆ **ผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์** การเปลี่ยนแปลงจากการปฏิบัติการแก้จนด้วยโมเดลพุ่มพวงฯ สามารถยกระดับรายได้ครัวเรือนยากจนเฉลี่ย ๑๓,๐๐๐ บาทต่อเดือน	

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
	ช่วงบ่าย เป็นการนำเสนอ : กลุ่มโครงการอื่น ๆ		
๒.๘	โครงการการบริหารจัดการน้ำและสืบสาน รักษา ต่อยอดตามศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาแม่ใจอย่างยั่งยืน **(โดย นายพีรัช จันธิมา นายอำเภอแม่ใจ)**	อ.แม่ใจ ร่วมกับภาคีเครือข่ายเล็งเห็นความสำคัญการบริหารจัดการน้ำ ประกอบกับมีแนวคิดในการสืบสานโครงการที่รัฐบาลใช้งบประมาณในการสืบสานโครงการที่รัฐบาลขุดลอกคลองระบายน้ำหนองเล็งทราย เพื่อรักษาหนองเล็งทรายที่เป็นแหล่งน้ำต้นน้ำสำคัญที่ชุมชนได้ใช้ประโยชน์ตลอดชีวิต โดยดำเนินกิจกรรมซ่อมฝาย ให้สามารถจัดการลดตะกอนดิน ตะกอนหินไม่ให้ไหลลงสู่หนองเล็งทราย ซึ่งเป็นพื้นที่รับน้ำที่ไหลจากลำห้วย ให้สามารถกักเก็บรองรับน้ำได้อย่างเต็มศักยภาพ **ผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์** ๑) พื้นที่ต้นน้ำสามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มขึ้น ๒) มีการสร้างสรรค์นวัตกรรม ธรรมนูญกลางเหมืองฝาย เปรียบเสมือนกฎเกณฑ์ในการใช้ลำน้ำร่วมกัน ๓) ครัวเรือนมีคันนาทองคำระยะทาง ๗๐๐ เมตร สามารถลดรายจ่าย เพิ่มให้ครัวเรือน ๔) การสร้างความมั่นคงทางอาหาร ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมโครงการ บ้านนี้มีรักปลูกผักแบ่งปัน สามารถนำพืชมาแบ่งปันกัน สร้างความรัก สามัคคีในชุมชน ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ขึ้นร้อยละ ๒๐.๔๔ ๕) การจัดทำหลักสูตร “แม่ใจศึกษา” เพื่อให้เด็กในพื้นที่อำเภอแม่ใจได้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของอำเภอแม่ใจ วัฒนธรรมชุมชน ตลอดจนให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม	**ข้อเสนอแนะและการดำเนินการในอนาคต** การขยายผลโดยการสร้างภาคีเครือข่ายให้เพิ่มมากขึ้น และขับเคลื่อนในเรื่อง “แม่ใจรักษ์ดิน” เพื่อให้การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมครอบคลุมทุกมิติเรื่องดินและน้ำ

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
		ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ๑) การนำหลักการทรงงาน และการพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้ ๒) การประสานและบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่าย ๓) การมีผู้นำที่เข้มแข็ง ๔) การสร้างสรรค์องค์ความรู้ให้แก่เด็กและเยาวชน ๕) มีการวิเคราะห์และออกแบบกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาชีวิตคนในพื้นที่ตามลักษณะทางภูมิสังคม ๖) มีการติดตามผลการดำเนินงานทุกกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	
๒.๙	โครงการปลุกพลังความคิดปรับวิถีชีวิตด้วยเศรษฐกิจพอเพียงเปลี่ยนเมืองพิษณุโลกสู่ความยั่งยืน (SDGs) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอเมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก **(โดย ปลัดจังหวัดพิษณุโลก)**	วัตถุประสงค์หลักของโครงการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบพุ่งเป้าในระบบ TPMAP และผู้ประสบความเดือดร้อนทั้งในและนอกระบบ ThaiQM อำเภอวังเจ้า จังหวัดพิษณุโลก เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน อำเภอวังเจ้า จึงได้จัดอบรมให้ความรู้แนวทางการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งส่วนราชการ และถ่ายทอดขยายผลไปสู่พี่น้องประชาชนอำเภอวังเจ้ากว่า ๒,๐๐๐ คน ทั้ง ๒๘ หมู่บ้าน กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยครัวเรือนที่ได้รับการสำรวจว่าประสบปัญหาความเดือดร้อนทั้งในและระบบ TPMAP และ ThaiQM สามารถพึ่งพาตัวเองได้ อยู่รอดและสามารถยกระดับชีวิตความเป็นอยู่อย่างพอเพียงและยั่งยืนได้ประมาณ ๒,๒๒๐ ครัวเรือน **ผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์จากโครงการ** ๑) ขยายผลองค์ความรู้ไปสู่การสร้างนักยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลงระดับอำเภอ ๑๒๐ คน ระดับหมู่บ้าน ๒.๐๐๐ คน	**ข้อเสนอแนะและแนวทางการดำเนินการในอนาคต** ต้องใช้เวลาในการสร้างการรับรู้ ทำความเข้าใจปลุกพลังความคิดซึ่งต้องอาศัยความต่อเนื่องและความร่วมมือจาก 7 ภาคีเครือข่าย

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
		๒) สร้าง/ซ่อมบ้าน ให้แก่ผู้ยากไร้ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวงโดยดำเนินการได้ ๗๐ หลัง ใช้งบประมาณของหน่วยราชการเพียงสี่แสนบาทเศษ งบประมาณที่เหลือได้รับการสนับสนุนงบประมาณกว่าสามล้านบาทเศษจาก ๗ ภาคีเครือข่าย ๓) จัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน ครบทุกครัวเรือน ช่วยลดการเผาขยะได้ ๑๔๙ ตันต่อเดือน ๔) การบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำแล้งซ้ำซาก โดยการขุดแก้มลิง จำนวน ๑๕ บ่อ ทำให้สามารถกักเก็บน้ำได้กว่า ๗,๐๐๐ ลบ.ม. ๕) ให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง โดยร่วมมือกับภาคีเครือข่าย จัดทำโครงการ “โครงการวัดไม่ทิ้งโยม บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” โดยพระภิกษุสงฆ์ได้ออกบิณฑบาตและนำส่งของที่ได้รับมาจัดทำเป็นถุงยังชีพ และร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คกก.หมู่บ้าน โรงพยาบาลสาธารณสุข อสม.นำถุงยังชีพไปแจกให้ประชาชนกลุ่มเปราะบาง ๖) ส่งเสริมการปลูกไม้ ๔ อย่าง ประโยชน์ ๓ อย่าง สามารถปลูกต้นไม้ได้ ๒๓,๐๐๒ ต้น ๗) สร้างฝายชะลอน้ำ ๙๐ พรรษา ๙๐ ฝาย เฉลิมพระเกียรติพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทั้งสิ้น ๑๕๕ ฝาย โดยไม่ใช้งบประมาณ ๘) ขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยใช้หลักพลังบ้าน วัด ราชการ ส่งเสริมให้ปลูกผัก ทุกหมู่บ้านทำหัวคันนาทองคำ ทุกวัดทำแปลงปลูกผักและพืชสมุนไพร เป็นคลังอาหารและยาในพื้นที่ ๙) จปฐ. ปี ๒๕๖๖ ชาวอำเภอวังเจ้า มีรายได้เฉลี่ยบุคคล ๖๙๕๙๖.๖๓ บาทต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ๓๘๙๒.๙๖ บาต่อคนต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ ๕.๙๓	

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
		ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ๑) มีการประสานความร่วมมือจากทุกภาคีเครือข่าย ๒) มีการสื่อสารในทุกช่องทาง ๓) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาความยากจนให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ๔) มีการบูรณาการการทำงานระหว่าง ๗ ภาคีเครือข่าย โดยเฉพาะภาคีเครือข่ายศาสนา ๕) มีผู้นำที่เข้มแข็ง เป็น "ผู้นำนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การเปลี่ยนแปลง"	
๒.๑๑	โครงการแพร่โมเดล แก้ความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำด้วยการบริหารจัดการน้ำและฝายชะลอน้ำแกนดินซีเมนต์ **(โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่)**	โครงการก่อสร้างฝายชะลอน้ำแกนดินซีเมนต์ อบจ.แพร่ เป็นการต่อยอดจากการศึกษาข้อมูลศูนย์ปฏิบัติการป้องกันภัยอันเกิดจากน้ำ **ผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์จากโครงการ** ครัวเรือนได้รับประโยชน์ จำนวน ๕๒,๑๐๒ ครัวเรือน พื้นที่ทางการเกษตรได้รับประโยชน์ ๑๑,๒๓๐ ไร่ ปริมาณน้ำกักเก็บได้ ๘๘๑,๕๕๐ ลบ.ม. มีความพึงพอใจของประชาชน อยู่ในระดับมากที่สุด การติดตามประเมินผลโครงการ จากประชาชน ๓๑ คน พบว่ามีพื้นที่ได้รับประโยชน์ จากโครงการรวม ๖,๗๗๐ ไร่ มีรายได้รวม ๕๔,๔๙๑,๐๐๐ บาท เฉลี่ยไร่ละ ๘,๐๓๑ บาท	**แนวทางการดำเนินการในระยะต่อไป** ใช้ฝายฯ เป็นเครื่องมือในการในการควบคุมน้ำที่ใช้เทคนิคไม่ซับซ้อน และใช้เวลาในการสร้างรวดเร็ว ดังนั้นแนวทางในอนาคตจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือในการปรับแก้ระเบียบข้อบังคับที่หน่วยงานได้กำหนดขึ้นเพื่อควบคุมการใช้ประโยชน์พื้นที่ เพื่อให้ตัวแทนของหน่วยงาน เป็นผู้พิจารณา จะทำให้รวดเร็วกว่า แต่ละกรมจะพิจารณาอนุญาตให้ใช้พื้นที่ได้ รวมถึงการสนับสนุนงบประมาณอย่างพอเพียง ก็จะแก้ไขปัญหาความยากจน

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
			และความเหลื่อมล้ำต่อไปได้
๒.๑๒	โครงการเชียงม่วนโมเดล **(โดย เทศบาลตำบลเชียงม่วน)**	ฝายชะลอน้ำแกนดิน สามารถชะลอน้ำไว้ใต้ดินและบนดินไม่น้อยกว่า ๑๒๙,๐๐๐ ลบ.ม. พื้นที่ทำการเกษตร ๔๔๘ ไร่ ๙๐ ตารางวา ครัวเรือนที่ใช้ประโยชน์ ๙๖๖ ครัวเรือน และทำให้เกษตรกรในพื้นที่มีฝาย มีโอกาสทำการเกษตรในฤดูแล้งจากเดิมที่ไม่เคยทำการเกษตรนอกฤดู และมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ๓ ถึง ๔ ล้านบาท จึงเป็นจุดเริ่มต้นในการส่งเสริมพัฒนาการทำการเกษตรปลอดภัยและมีคุณภาพในพื้นที่บริเวณฝายแกนดินซีเมนต์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเชียงม่วนมีความสุขในการดำรงชีวิตประจำวันสืบไป	
๒.๑๓	การพัฒนาพื้นที่เชิงบูรณาการแบบร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนแบบเบ็ดเสร็จและแม่นยำในจังหวัดมุกดาหารด้วยโมเดล “หม่อนแก้จน” **(โดยวิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร)**	**แนวความคิดในการดำเนินการ** อ.นิคมคำสร้อย จ.กาฬสินธุ์ เป็นพื้นที่ปลูกหม่อนมานาน แต่ประสบปัญหาด้านการตลาด ขาดองค์ความรู้ ไม่มีที่ดินทำกิน ขาดการรวมกลุ่ม เสียเปรียบการต่อรองราคาผลผลิต และไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ การขับเคลื่อนงานวิจัยสู่ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนเริ่มจากการพัฒนาทุนมนุษย์ เพื่อเติมความรู้ให้กับครัวเรือนเป้าหมายยากจน และปัญหาสำคัญประการหนึ่ง คือการไม่มีที่ดินทำกิน แนวคิดในการจัดสรรที่ดินกินของนิคมสร้างตนเองนิคมคำสร้อย ซึ่งเป็นพื้นที่ของรัฐให้แก่ครัวเรือนยากจนที่ไม่มีที่ดินในการปลูกหม่อนเข้ามาใช้ประโยชน์ จึงเป็นนวัตกรรมที่ถูกนำมาใช้ในการแก้ปัญหาเรื่องที่ดิน โดยใช้ poverty forum โดยนายอำเภอนิคมคำสร้อย เป็น facilitator ในการเจรจาการพูดคุยและนำไปสู่การออกแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นการจัดสรรที่ดินแปลงรวม ๘๓ ไร่	**แนวทางการดำเนินการในระยะต่อไป** โมเดล หม่อนแก้จน มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดมุกดาหาร (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ในประเด็นพัฒนาที่ ๑ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางการค้า และประเด็นพัฒนาที่ ๒ การยกระดับมาตรฐานการเกษตรและต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่า

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
		ผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์ ๑) เกิดการพัฒนาทุนมนุษย์ ได้รับความรู้ในการเลือกพันธุ์หม่อน การตรวจวิเคราะห์คุณภาพดิน การทำปุ๋ย การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ๒) พัฒนาผลิตภัณฑ์ ชาใบหม่อน สบู่ใบหม่อน แชมพูใบหม่อน สารสกัดจากใบหม่อน ใบหม่อนสดและใบหม่อนแห้ง ๓) จัดตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๔) เข้าถึงที่ดินทำกินของรัฐ ทำให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการจัดสรรที่ดินทำกิน จำนวน ๓๐ ครัวเรือน ๙๓ ไร่ ในลักษณะแปลงรวม	
๒.๑๔	ตัวแบบธุรกิจส่งเสริมเห็ดฟางครบวงจรพิชิตจน **(โดย มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์)**	ขับเคลื่อนการปฏิบัติการแก้จน ดำเนินการแก้จนในพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานท้องที่ในอำเภอ **ผลสัมฤทธิ์** โมเดลแก้จนเห็ดฟางสร้างสุข มีครัวเรือนที่มีศักยภาพ เข้าร่วม ๒๘ ครัวเรือน โดยคัดเลือกจาก ๔ คุณสมบัติหลัก ต้องเป็นผู้ไม่โกง มีความขยัน มีความอดทน ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข ครัวเรือนที่เข้าร่วมได้รับการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถเพิ่มรายได้ ลดการอพยพแรงงาน	**ข้อเสนอแนะในการขยายผลในพื้นที่ต่าง ๆ** ๑) เพิ่มขีดความสามารถและพัฒนาศักยภาพครัวเรือนคนจน ๒) จัดสรรพื้นที่สาธารณประโยชน์เพื่อสนับสนุนการมีที่ดินทำกินของครัวเรือนคนจน ๓) ส่งเสริมการพัฒนาระบบคุ้มครองทางสังคม ๔) ปฏิบัติการแก้จนด้วยการยกระดับสู่เกษตรมูลค่าสูง
๒.๑๕	โมเดลตาลีอายร์ยั่งยืน : ระบบเศรษฐกิจเชิงนิเวศทางสังคม ตำบลตาลีอายร์ **(โดย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)**	**แนวคิดในการดำเนินการ** ทุนที่เป็นปัญหาสูงสุดของพื้นที่จังหวัดปัตตานี คือ ทุนทางสังคม รองลงมาคือทุนมนุษย์ และทุนเศรษฐกิจตามลำดับ นอกจากนั้นยังพบว่าความจนมีสาเหตุมาจากปัจจัยต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับสภาพพื้นที่ ปัจจัยของชุมชน ครัวเรือน และบุคคล ดังนั้น การออกแบบปฏิบัติการแก้จน	**แนวทางการดำเนินการต่อไปคือ** จัดทำข้อเสนอเสนอเชิงนโยบายประเด็นการพัฒนา การลดความยากจนข้ามรุ่น และลดความเหลื่อมล้ำ

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
		จังหวัดปัตตานี จึงออกแบบให้มีความหลากหลายตามบริบทพื้นที่และศักยภาพของครัวเรือนยากจน และไม่เน้นการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว โดยออกแบบครอบคลุมทั้ง ๔ มิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมิติทุนมนุษย์ คือการดึงคนให้พ้นจากความจนข้ามรุ่น ความเจ็บป่วย และความไม่รู้ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาความยากจนประสบผลสำเร็จได้จริงและสามารถแก้ไขปัญหาสำคัญของพื้นที่ได้ระยะยาว ปัญหาและขนาดปัญหาจากฐานทุนการดำรงชีพด้านการขับเคลื่อนงานวิจัยสู่ปฏิบัติการแก้จนด้วยโมเดลแก้จน “ตาลีอายร์ยั่งยืน” ด้วย ๔ โมเดลความยากจน (๑) Tali-Ai Care มิติสุขภาพ การศึกษา และการเสริมศักยภาพกลุ่มเป้าหมาย (๒) Tali-Ai Creative งานหัตถกรรม หัตถศิลป์ งานสร้างมูลค่าจากวัสดุเหลือใช้หรือผ้าเก่า และงานท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (๓) Tali-Ai Agronomy เกษตร ปศุสัตว์ และผลิตภัณฑ์อาหารและสมุนไพร (๔) Care Tali-Ai Biz ศูนย์รวบรวมสินค้า ศูนย์แนะนำและบริการสินค้าออนไลน์ ศูนย์ขนส่ง ศูนย์พัฒนานักขายออนไลน์ และการทำตลาดสดชุมชนและร้านค้าเครือข่ายออฟไลน์	ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง และได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๒.๑๖	โครงการโรงเรียนมีชัยพัฒนา แม่พิมพ์โรงเรียนร่วมพัฒนา **(โดย นางวณี ประทีบ)**	**แนวความคิดในการดำเนินโครงการ** ๑) นวัตกรรมระบบการศึกษาที่เน้นทักษะชีวิตไปพร้อมกับทักษะอาชีพ ๒) เป็นโรงเรียนประจำ ๓) การส่งเสริมภาวะผู้นำ **ขั้นตอนการดำเนินโครงการ** ๑) มุ่งสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพ ๒) เรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง ๓) เปลี่ยนวิธีการเรียนใหม่ทั้งระบบ เสริมสร้างบรรยากาศให้นักเรียน เรียนรู้อย่างมีความสุข ๔) คิดนอกกรอบ	**ข้อเสนอต่อกระทรวงมหาดไทย (สถ.)** ๑) สนับสนุนให้ สถ. ทุกระดับ ปรับบทบาทและรูปแบบในการจัดการศึกษาในแนวทางของโรงเรียนร่วมพัฒนา ทั้งใน โรงเรียน สังกัดท้องถิ่นและโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ในพื้นที่

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
		๕) สอนประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมในชีวิตจริง ๖) เอาใจใส่ต่อกลุ่มชายขอบ กลุ่มชาติพันธุ์ ๗) ตั้งคำถามให้คิด คิดคำตอบให้ตรงคำถาม ๘) ให้เด็กฝึกวินัยต่อตัวเอง ๙) ฝึกนวัตกรรุ่นเยาว์ ๑๐) เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต ทำให้โรงเรียนมีชัยพัฒนา เป็นตัวอย่างด้าน **“นวัตกรรมทางการศึกษา”**	ห่างไกลและมีความขาดแคลน การจัดการศึกษาต้องคำนึงถึงการแก้ปัญหาความยากจนและ ลดความเหลื่อมล้ำที่มีอยู่ในระดับภูมิภาคหรือท้องถิ่นเป็นสำคัญ ๒) การจัดการศึกษาควรเน้นการจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่น ให้คนในชุมชนท้องถิ่นได้มีสถานที่เรียนที่เพียงพอ ได้เรียนตามภูมิสังคมของตนเองที่ยึดโยงกับชุมชน ๓) สนับสนุนให้มีการกระจายอำนาจและระบบงบประมาณเรื่องการจัดการศึกษาให้แก่ อปท.ในทุกระดับ
๒.๑๗	โครงการทุ่งขมพูโมเดลแก้ความยากจนอย่างยั่งยืนด้วยการจัดการแหล่งน้ำขนาดเล็กในชุมชน **(โดย เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ)**	อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น เป็นตัวอย่างของพื้นที่ที่สามารถแก้ปัญหาความยากจนด้วยการจัดการแหล่งน้ำขนาดเล็กในชุมชนด้วยการ บูรณาการระหว่างแหล่งน้ำต่าง ๆ เป็นตัวอย่างความสำเร็จในการแก้ปัญหาความยากจนด้วยการพึ่งพาตนเองแบบยั่งยืน โดยการลงมือทำด้วยตนเอง มีความพยายามในการพัฒนาตน การแสวงหาความรู้และสามารถช่วยเหลือตัวเอง โดยเริ่มตั้งแต่การผลิต พิจารณาผลผลิตเกษตรกรที่จะสู่ตลาด นำมาสู่การสร้างรายได้ เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต สอดคล้องและสนับสนุนแนวทางศาสตร์พระราชา	-

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
๒.๑๘	โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต บริหารจัดการน้ำและฝายชะลอน้ำแกนดินซีเมนต์ **(โดย กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง)**	**วัตถุประสงค์** ๑) เพื่อเสริม สนับสนุน สร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้ครัวเรือนสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ๒) เพื่อลดค่าครองชีพให้กับครัวเรือน เป้าหมาย ๑,๐๐๐ ครัวเรือน ครัวเรือนละ ๒ ตัว วงเงินครัวเรือนละ ๕๐,๐๐๐ บาท ๓) เพื่อกู้ยืมไปซื้อพันธุ์โค ผลการดำเนินการในระยะ ๑ ปี สมาชิกฯ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเกิดจากการสร้างอาชีพ มูลค่าและผลผลิตอื่น ๆ เช่น ปุ๋ยขี้วัว ทำให้ลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือน จำนวนลูกโคที่เกิดจากโครงการ ๑,๘๖๐ ตัว	**ปัญหา อุปสรรค** โคตาย โคเป็นหมัน สมาชิกเสียชีวิต และไม่มีทายาททดแทน
๓.	การสรุปประเด็นการสัมมนา **(โดย นายอภิชาติ โตดิลก เวชช์ รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม)**	**(๑) กลุ่มนิยาม และข้อมูล** ด้านความยากจนในประเทศไทยยังไม่ค่อยมีความชัดเจน ข้อมูลตัวเลขความยากจนของประเทศไทย เช่น (๑) ข้อมูล TPMAP ของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๒) ข้อมูลด้านความยากจนแบบองค์รวมด้วยแพลตฟอร์มขจัดความยากจนแบบเบ็ดเสร็จและแม่นยำระดับจังหวัด (PPAP) ของหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (๓)ข้อมูล ThaiQM ของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งข้อมูลข้างต้นยังไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลของแต่ละส่วนเพื่อมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสรุป **แนวคิดการแก้จน มี ๒ แบบ** (๑) แบบตะวันตก (ยุโรป/อเมริกา) คือวัดความยากจนด้วยตัวเลข กราฟ ดัชนี แบบตัวชี้วัด (๒) แบบตะวันออก (จีน) วัดความยากจนด้วย สองห่วง คือ มีข้าวกิน มีเสื้อผ้าสวมใส่ทุกครัวเรือน สามไม่กังวล คือรัฐบาลเป็นประกันในสามเรื่อง ได้แก่ ๑. มีบ้านอยู่อาศัย ๒. มีสุขภาพดี ๓. มีการศึกษาซึ่งการแก้ปัญหาของไทยเป็นแบบรวมทั้งตะวันตกและตะวันออกคือ	

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
		วัดด้วยตัวเลข ตัวชี้วัด แต่ในขณะเดียวกันก็มีส่วนในเรื่องการศึกษา มีเรื่องประกันสุขภาพ **(๒) การศึกษา** โครงการมีชัยพัฒนาถือเป็นต้นแบบโครงเรียนที่ดี เป็นหลักสูตรการเรียนการสอนที่รัฐกำหนดหลักสูตรให้ ร้อยละ ๗๐ ชุมชนกำหนดหลักสูตรเองร้อยละ ๓๐ ซึ่งหากรัฐบาลมีความสนใจนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนนี้มาใช้กับทุกโรงเรียนก็เป็นเรื่องที่ดี ทั้งนี้ควรเสริมในด้านเทคโนโลยี เพื่อให้เด็กทันโลก และหลักสูตรควรปรับให้เข้ากับตัวเด็ก เพราะเด็กต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต **(๓) รายได้และอาชีพ** ผลงานวิจัยของ อว. หลายๆ งานวิจัย พบว่า หากจะถือว่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ควรต้องมีการบูรณาการระหว่าง มหาวิทยาลัย ชุมชน ภาคเอกชน และได้ดำเนินการให้ครบถึงบันไดขั้นที่ ๓ อันได้แก่ **ขั้นที่ ๑** ระดับบุคคลหรือครัวเรือน เป็นขั้นพื้นฐาน **ขั้นที่ ๒** รวมกลุ่ม เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้าขั้นที่ ๑ (โฮทอป วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ เอสเอ็มอี) **ขั้นที่ ๓** เครือข่าย เป็น เศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ขั้นที่ ๒ (วิสาหกิจเพื่อสังคม (SE)) **(๔) บูรณาการเชิงพื้นที่** กรรมาธิการแก้ปัญหาความยากจน ได้พยายามหาโมเดล รูปแบบการแก้ปัญหาความยากจน ซึ่งสามารถแบ่งออกได้แบ่งออกได้ ๓ กลุ่ม **๔.๑) กลุ่มการสงเคราะห์** (stock) เป็นแก้ปัญหาตามจำนวนข้อมูลคนจนที่มีอยู่ ดำเนินการตามภารกิจของกระทรวง พม. **๔.๒) กลุ่มการทำมาหากิน** (flow) ดำเนินการตามภารกิจของ มท. โดยมีตัวแปร ๔ เรื่อง (๑) ภูมิปัญญา (๒) วิจัยและนวัตกรรม (๓) นิวโปรดักส์ (๔) มาตรฐาน	

ที่	หัวข้อ ผู้บรรยาย	สาระสำคัญ	หมายเหตุ
		scale up คือผู้ประกอบการ ที่รัฐสามารถสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ ให้เป็นคนหัวไวใจสู้ และ s curve ที่มีครบทั้ง ๔ ตัวแปร (ภูมิปัญญา วิจัยและนวัตกรรม นิวโปรดักส์ มาตรฐาน) เช่น การผลิตสุราพื้นบ้านเสงี่ยมจังหวัดแพร่ มูลค่าทางการตลาด ๓ พันล้านบาทต่อปี การปลูกไม้ล้อม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี **๓) กลุ่มทำมาค้าขาย** (System transform) ตัวอย่าง ความสำเร็จระดับ นี้ได้แก่ สุราพื้นบ้านเสงี่ยม ที่มีมูลค่าต่อปี ๓ พันล้านบาท การปลูกไม้ล้อมของ ตำบลชะอม อำเภอแก่งคอย จังหวัดนครราชสีมา ที่สามารถมีรายได้ **(๕) น้ำ** ฝายแกนดินซีเมนต์ ถือเป็นนวัตกรรมทางสังคม ที่ประชาชนมีส่วนร่วมซึ่งสามารถแก้ปัญหาและป้องกันน้ำท่วม และภัยด้านเอลนีโญ่ ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น โดยในปีงบประมาณนี้หากได้รับการจัดสรรงบประมาณ จะสามารถ จัดทำฝายได้ประมาณ ๖,๐๐๐ ฝาย ทั่วประเทศ	